

Motion till riksdagen

1987/88:Jo411

av Sigge Godin (fp)

om torskfisket i Bottenviken

Torsk har fiskats vid kusten av Västernorrlands län under lång tid – främst då under vintrarna och särskilt under 1940-talet var detta fiske särskilt intensivt.

Om man går tillbaka till SCB:s statistik visar det sig att denna är ofullständig när det gäller torskfisket främst under 1960-talet, eftersom torskfångsten i länet nollredovisats trots att betydande mängder fiskades och användes som foder i de då talrika minkfarmarna inom länet. Med denna korta resumé kan det konstateras att torsken som fiskart samt torskfiske inte är någon ny företeelse inom detta kustavsnitt. Kunskaperna om beståndets storlek liksom fiskens uppträdande m. m. har däremot alltid varit mycket bristfälliga. Ett *mycket stort*, men tyvärr icke tillgodosett behov av undersökningar, finns således.

Torskfisket i länet har hittills så gott som uteslutande bedrivits med garn/nät. Genom maskornas storlek är näten selektiva och det fångas därmed uteslutande utvuxen torsk eller storlekar från 2–3 kg och större. Trålfiske efter torsk har intill våren 1987 inte bedrivits i området. Fiske med trål är inte på samma sätt skonsamt mot fiskbeståndet eftersom *alla* storlekar fångas, således även då alltför liten torsk.

I ett havsområde som Bottenhavet där någon romkläckning eller självreproduktion ännu inte konstaterats ha skett är det synnerligen olyckligt att även uppväxande torsk fiskas bort i större mängd. Genom att detta havsområde är beroende av ett inflöde av nykläckta yngel från Östersjöns lekområdet är torskbeståndet i Bottenhavet ytterst sårbart om inflödet av någon anledning *minskar kraftigt* eller *upphör helt* under något eller några år. Basen för främst områdets lokala fiske kan på detta sätt äventyras.

Om målsättningen är att yngre och uppväxande årsklasser skonas för tillväxt genom att främst ett selektivt fiske bedrivs med garn/nät är utsikterna stora för att man på detta sätt kan "överbrygga" frånvaron av vissa årsklasser i beståndet och därmed skapa möjligheter till ett uthålligt fiske.

Storleks- och ålderssammansättningen av Bottenhavets torskbestånd tyder på att ett flertal uppväxande årsklasser är *mycket svaga* eller *saknas helt*. Situationen inom något eller några år kan därmed bli ytterst problemfylld för främst länets garnfiskebåtar som etablerat sig under senare år och som har gjort detta mot bakgrund av de torskstillgångar som då fanns i området.

Den ansamling av fartyg som kan förväntas till länet under våren 1988 när torsken samlas inom Höga Kustens djupområde för lek, kommer att bli förödande för det lokala fisket om inte regleringar införs. Ett alltför hårt trål-

fiske som beskattar *alla* storlekar samtidigt som bindande regleringar saknas torde utan tvivel innebära total utfiskning när torsken samlas inom det begränsade område som det är fråga om i detta fall.

Mot bakgrund av att torskfisket *har varit och är det absolut viktigaste fisket* för fiskare i Västernorrlands län och tidvis även för allt svenskt fiske är en bättre kännedom om denna fiskart nödvändig. Undersökningar har även begärts av fiskenämnden under en lång rad år fr. o. m. 1977. Vid samtliga tillfällen har nämndens krav bortprioriterats.

I nämndens egen regi märktes ett större mängd torsk 1982 och denna märkning fortsatte 1983 med biträde från havsfiskelaboratoriet. Under 1984 slutfördes märkningsprogrammet i nämndens regi. Dessa märkningar utgör den enda undersökning som utförts trots att nämnden varje år påtalat behovet av mera omfattande undersökningar.

Frånvaron av undersökningar har inneburit att Bottenhavets torsktillgångar med stor sannolikhet under många år beskattats i betydligt mindre omfattning än som varit möjligt. När det gått upp för flertalet att detta misslag har skett är det viktigt att inte ett tidigare *underutnyttjande* av beståndet byts mot ett *överutnyttjande*.

Tyvärr finns många exempel på hur tillgången på fisk minskat eller helt tagit slut på grund av överfiskning. Det finns fortfarande möjlighet att rädda det viktiga torskfisket i Bottenhavet om åtgärder sätts in i tid. Det allra viktigaste därvidlag är att forskning startas om hur ett uthålligt fiske skall bedrivas, om torskbeståndet i Östersjön tål trålfiske och hur fångstuttaget eventuellt skall begränsas. Sverige har råd att bedriva ett fiske utan rovdrift av naturresurser, men vi har inte råd att förlora den viktiga näringsgren som torskfisket i Bottenhavet är.

Redan i april 1987, innan den stora trålfiskeflottan invaderade Bottenhavet, underrättade fiskenämnden i Västernorrlands län fiskeristyrelsen om det väntade torsktrålfisket i Bottenhavet. Krav framfördes på fiskeregleringar eftersom trålfiske enligt gällande bestämmelser kan bedrivas vid större delen av länskusten in till 1 000 m från land och i vissa fall ända in till 500 m från vissa öar. Någon åtgärd från fiskeristyrelsens sida vidtogs inte. Det är därför glädjande att regeringen i januari 1988 beslutat att undersöka torskbeståndet i Bottenhavet. Fiskenämnden i Västernorrland har också begärt regleringar av torsktrålfisket i Bottenhavet. Denna begäran har framförts på grund av risken för att torskbeståndet kommer att glesas ut i sådan omfattning att länets traditionella garn- och krokfiske blir olönsamt. Fisket i Norrlandslänen är så utsatt på grund av klimatförhållanden, långa vintrar, laxfiskets kolaps och sälstammens utveckling att det är tveksamt om fiskarna har några möjligheter att fortsätta sitt yrke.

Ett 25-tal av Norrlandsfiskarna har beviljats regionalpolitiskt stöd för att kunna bedriva sin näring. Det är därför väsentligt att deras möjligheter att driva sina företag inte spolieras på grund av bristande kunskaper om tillgången på torsk i Bottenhavet.

Regeringens beslut att inventera torskbeståndet bör självfallet kompletteras med temporära fångstrestriktioner till dess kunskap utvunnits om tillgången på torsk i Bottenhavet. Efter undersökningen bör beslutet om restriktioner omprövas vilket innebär att fasta regler eller inte om reglering av torskfisket kan fastställas.

Hemställan

Mot. 1987/88

Jo411

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen begär att regeringen inför temporär reglering av torskfisket i Bottenviken till dess undersökningen av torskbeståndet avslutats,

2. att riksdagen begär att regeringen prövar frågan om tillstånd att endast fiske med garn och krok på torsk får bedrivas inom ett område ut till 12 nautiska mil från baslinjen.

Stockholm den 21 januari 1988

Sigge Godin (fp)